

політичною корупцією в Євросоюзі цю країну робить більшою мірою не вплив європейських комунітарних норм, а прозорість національного державного управління, істотний рівень політичної культури посадовців, значна громадська активність (її роль виконує у Фінляндії ЗМІ), а також висока довіра громадян до органів влади.

Підсумовуючи вищенаведене, робим висновок, що насправді, для дій спрямованих на зменшення корупції на теренах нашої країни, не досить прикладів Європейських країн. Чи навіть авторитарного режиму для покращення стану, навіть дозвіл до розходів наших корупціонерів не потрібен. Все починається з поведінки та способу життя кожного громадянина. Скоріше всього наш народ не в змозі успадкувати форму життя некорупційного громадянина країни, так як корупція спрощує наше життя.

1. Лафитский, В. И. Коррупция Евразийском экономическом союзе; общее наследие, противодействие и новые вызовы // Законодательство и экономика, 2016. -N8.-С.7-20. (Дата звернення 6.11.2020)

2. УКРІНФОРМ URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-world/2851918-u-francii-vperse-suditimut-eksprezidenta-za-korupciu.html> (Дата звернення 6.11.2020)

3. Семьинин А. С. Противодействие политической коррупции политико-правовыми средствами в государствах Евросоюза (опыт Финляндии и Эстонии) : дис. ... канд. юрид. наук : 23.00.02 / А. С. Семьинин / Воронеж. гос. ун-т. – Воронеж, 2009. – 216 с. (Дата звернення 6.11.2020)

Комар Андрій Олегович,
курсант факультету підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
науковий керівник:
Юр'єв Денис Сергійович
викладач кафедри фінансових
та стратегічних розслідувань ДДУВС

КОРУПЦІЯ У ВНЗ: ПРОЯВИ, ПРИЧИНИ, ПРОТИДІЯ

Враховуючи данні соціологічного опитування, проведеного у 2020 році, 94 % дорослого населення України занепокоєні станом корупції у державі. Це означає, що громадяни нашої держави усвідомлюють і відчувають на собі, що її негативні наслідки – це не просто недовіра населення до органів влади та гальмування розбудови правової держави і громадянського суспільства..

Особливо небезпечною є корупція в системі вищих навчальних закладів (ВНЗ), яка покликана визначати ідейні орієнтири для наступних поколінь

громадян. Прояви корупційної поведінки викладачів та адміністрації ВНЗ нівелюють цінність будь-яких виховних заходів та мимоволі формують у молоді толерантне ставлення до корупції як до різновиду неформальної соціальної практики.

Аналіз газетних та наукових публікацій дозволяє виділити такі основні форми прояву корупції у ВНЗ України, як вимагання з боку викладачів безпосередньо в рамках навчального процесу (сприяння чи повна гарантія вступу, заліки та екзамени, курсові роботи, отримання диплому, добровільні внески); незаконні відпрацювання; корупція та утиски прав студентів у гуртожитках; повний контроль та керваність адміністрацією роботи студентських профспілок та органів студентського самоврядування університетів; утиски та погрози щодо студентів, які започаткують антикорупційні ініціативи; кумівство, фаворитизм при призначенні на керівні посади; вимагання хабара при прийомі викладача на роботу; розкрадання або нецільове використання фінансових коштів ВНЗ [2, с.30].

Причини виникнення корупції у сфері освіти умовно можуть бути поділені на дві групи: 1) об'єктивні причини низький рівень заробітної плати та недостатні правові та соціальні гарантії захисту освітян, обмежена кількість місць на бюджетну форму навчання, недосконалість антикорупційного законодавства, відсутність дієвого громадського контролю за використанням бюджетних коштів; 2) суб'єктивні причини: розчарування й апатія з боку викладачів до навчального процесу, який є ускладненим відповідно до вимог Болонської системи і не приносить достатніх матеріальних винагород, відсутність пошани до викладацької роботи з боку студентів, відшкодовування витрат у зв'язку із влаштуванням на викладацьку роботу, замовчування студентами випадків давання і вимагання матеріальної винагороди, націленість студентів не на здобуття знань, а на отримання диплому [3, с. 68–78].

Розуміння причин корупції у ВНЗ дозволяє запропонувати наступні основні шляхи боротьби з цим явищем:

1) підвищення цінності вищої освіти шляхом оптимізації кількості ВНЗ та посилення вимог до абітурієнтів;

2) модифікація системи державного замовлення та приведення її у відповідність до вимог ринку;

3) підвищення соціальної захищеності викладачів;

4) постійний моніторинг освітнього процесу профільними громадськими організаціями і спонукання студентів та викладачів до активнішої позиції у боротьбі з проявами корупції у ВНЗ;

5) підвищення прозорості використання фінансових ресурсів ВНЗ;

6) підвищення якості навчання шляхом введення системи зовнішнього оцінювання знань студентів разом із вдосконаленням критеріїв внутрішнього оцінювання, формування стимулів для викладачів відмовлятися від корупційних практик і заохочення студентів до здобуття реальних знань. [4, с.480]

Таким чином, щоб позбутися корупційної складової, система вищої

освіти має змінитися якісно, а це можливо лише за активної співпраці державних органів і широких верств громадськості. Також головним фактором є перегляд можливої заробітної плати, щоб викладачі та вище стоячих, щоб не вдавалися до подібних махінацій, та не сіяли в головах майбутнього покоління, що ми покоління, яке не здатне перемогти корупцію не тільки у ВНЗ, а й в цілому.

1. Про засади запобігання і протидії корупції: Закон України від 1 липня 2011 року // Офіційний вісник України. 2011. № 44. Ст. 9.

2. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за корупційні правопорушення: Закон України від 01 липня 2011 року. 2011, № 44. Ст. 30.

3. Американська конвенція проти корупції, прийнята на третьому пленарному засіданні ООН. Матеріали міжнародного семінару «Антикорупційні розслідування та стратегія попередження корупції». К.: 2012. С. 68–78.

4. Декларація Організації об'єднаних націй про боротьбу з корупцією і хабарництвом у міжнародних комерційних операціях. Міжнародні правові акти та законодавчо окремих країн про корупцію. Упоряд.: М.І. Камлик та ін. К.: Школяр, 2014. 480 с.

Короткіх Анастасія Андріївна
курсант факультету підготовки фахівців
для підрозділів кримінальної поліції

Токар Андрій Анатольович
викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА

На жаль, на сьогоднішній день питання щодо запобігання корупції стрімко зростає, цим саме набуває не лише державного характеру, а і цілому. У 2014 році Верховною Радою було прийнято Закон України «Про запобігання корупції» який визначає правові та організаційні засади функціонування системи запобігання корупції в Україні, зміст та порядок застосування превентивних антикорупційних механізмів, правила щодо усунення наслідків корупційних правопорушень[1], але цього недостатньо. Для ефективного подолання та зниження рівня корупції в Україні необхідно у першу чергу проаналізувати досвід зарубіжних країн, щодо здійснення ними антикорупційних дій. Це дозволить більш глибоко вникнути та вивчити законодавчі програми, дія яких спрямовані на подолання хабарництва, а також організацію безпосереднього механізму, щодо боротьби з корупцією, за допомогою яких, на практиці було доведено всі перспективи спираючись на хвальний досвід іноземних країн